

Από την Θεογονία του Ησιόδου ως την Βιβλιοθήκη του Απολλόδωρου μεσολάβησαν πάνω από έξι αιώνες. Ο Ησιόδος αναφέρει τον Αχελώο ένατο και τον Νέσσο δέκατο από τους γιους ποταμούς που απέκτησαν ο Ωκεανός και η Τηθή. Ο Απολλόδωρος θέλει τον Νέσσο κένταυρο και πορθμέα στον Εύηνο ποταμό, «αυτόν με τα καλά χαλινάρια». Οι θεοί, γράφει, του είχαν παραχωρήσει αυτό το, έναντι κάποιας αμοιβής, δικαίωμα, επειδή ήταν δίκαιος («δια δικαιοσύνην»). Σε κάποιες παραστάσεις, ένας κένταυρος αντικαθιστά τον Χάροντα στην διεκπεραίωση των νεκρών «απέναντι». Κι ο Χάροντας έπαιρνε αμοιβή έναν οβολό για να περάσει με την βάρκα του την ψυχή ενός νεκρού στον Άδη: Οι αρχαίοι τοποθετούσαν το νόμισμα ανάμεσα στα δόντια του πεθαμένου, πριν να τον θάψουν. Ο Νέσσος περνούσε τους ταξιδιώτες κουβαλώντας τους στην πλάτη του. Οι ερευνητές θεωρούν ότι ο Νέσσος ήταν ποτάμιος, σχετικός με τον Άδη, θεός που κατέπεσε σε κένταυρο όπως ο Αχελώος σε άνθρωπο με σώμα ταύρου. Αυτή η ανάμνηση υπήρχε ακόμα τον καιρό Ησιόδου αλλά πρέπει να είχε σβήσει την εποχή του Απολλόδωρου. Το βασίλειο του Οινέα βρισκόταν ανάμεσα στον Αχελώο και τον Εύηνο. Μια παράδοση αναφέρει ότι, για να κατακτηθεί από εισβολέα που ερχόταν από τα ανατολικά, έπρεπε πρώτα να νικηθεί ο θεός του ποταμού Εύηνου, 23^{ος} από τους γιους του Ωκεανού στη σειρά που τους αναφέρει ο Ησιόδος. Κι ας μην ξεχνάμε ότι Εύηνος, γιος του θεού Άρη και της Δημονίκης, λεγόταν ο βασιλιάς της Αιτωλίας, του οποίου την κόρη, Μάρπησσα, έκλεψε ο Ίδας (βλ. 3

ο

τόμο, τμήμα «
Η γενιά του Έλληνα
», κεφ. «
Ίδας και Μάρπησσα
»):

Το ποτάμι ονομαζόταν Λύκορμος αλλά πήρε το όνομα Εύηνος, επειδή ο πατέρας της Μάρπησσας έπεσε σ' αυτόν και πνίγηκε. Και με όλα αυτά, το πέραςμα του Εύηνου από τα ανατολικά προς το βασίλειο του Οινέα, πάνω στη ράχη του Νέσσου, δεν απείχε από την διάβαση μιας πύλης του Άδη. Ο Ηρακλής ακολούθησε αντίθετη κατεύθυνση. Δραπέτευε από τον Άδη, αυτή τη φορά, σέρνοντας χωρίς να το ξέρει και το φαρμάκι που θα έδινε τέλος στον θνητό εαυτό του.

(τελευταία επεξεργασία, 13 Σεπτεμβρίου 2021)

